

Na osnovu člana 64.2, tačke (a) i (b) i članova 99, 100 i 128.2 Zakona br. 03/L-073 o opštim izborima u Republici Kosovo (ZOI), i članova 20, 25 i 29.2 Zakona br. 03/L-072 o lokalnim izborima u Republici Kosovo (ZLI), Centralna izborna komisija (CIK) 09.03.2023 donosi:

PRAVILNIK BR. 09/2023
REGISTRACIJA I GLASANJE OSOBA SA POSEBNIM POTREBAMA

Član 1
Delokrug

1. Ovim Pravilnikom se utvrđuje način registracije, evidenciju i glasanje osoba sa posebnim potrebama – GOPP.
2. GOPP će na dan izbora sprovesti Birački odbor Mobilnog tima– BOMT, organizovan od strane Opštinske izborne komisije (OIK) u svojoj opštini.

Član 2
Registracija birača sa ograničenom pokretljivošću

1. Birači sa ograničenom pokretljivošću smatraju se pravno podobni birači koji zbog fizičkog, zdravstvenog ili nekog drugog invaliditeta ne mogu da napuste svoj dom da bi lično glasali na biračkom mestu - BM.
2. Pravno podoban birač koji želi da se registruje kao birač koji me može napustiti svoj dom, mora da se prijavi za registraciju putem onlajn aplikacije ili da podnese obrazac za registraciju relevantnom OIK-u, u vremenskom periodu između šezdeset (60) dana i petnaest (15) dana pre dana izbora.
3. Uz zahtev za prijavu potrebno je dostaviti sledeća dokumenta:
  - 3.1. popunjen obrazac, priložen kao prilog I - Obrazac za registraciju birača sa posebnim potrebama;

- 3.2. kopija identifikacionog dokumenta (važeća lična karta, važeća putna isprava, važeći pasoš);
- 3.3. fotokopiju potvrde o invalidnosti, medicinske dijagnoze ili drugog relevantnog dokaza u prilog njegovog/njenog zahteva.
4. Nevladine organizacije (NVO) koje su registrovane i specijalizovane za pomoć osobama koje su vezane za svoj dom, mogu primiti obrasce za registraciju i dostaviti ih OIK-u popunjene sa imenima lica koja će biti uključena u program za birače koji su vezani za svoj dom.
5. Obrasci za registraciju mogu se dobiti u kancelarijama OIK-a i na veb stranici Centralne izborne komisije - CIK.
6. OIK će u roku od dva (2) dana od podnošenja zahteva razmotriti sve prijave upoređujući ih sa kriterijumima definisanim u stavu 1. ovog člana i obavestiće sve podnosiocce u pisanoj formi, putem aplikacije ili telefonom da li su njihove prijave prihvaćene ili odbijene.
7. OIK obaveštava podnosiocce zahteva čiji su zahtevi odbijeni i da mogu da glasaju lično na određenom biračkom mestu ili da zahtevaju pravnu ispravku u roku datom u obaveštenju u skladu sa članom 9. ovog Pravilnika.
8. Nakon završetka procesa registracije, OIK:
  - 8.1. Sastavlja spisak svih registrovanih birača vezanih za svoj dom u toj opštini, sa ovim podacima: ime i prezime, datum rođenja, lični broj, kućnu adresu svakog birača koji ne može napustiti svoj dom i broj telefona;
  - 8.2. dostavlja CIK-u elektronsku kopiju ovih registrovanih birača;
  - 8.3. obavlja raspodelu liste prema adresama na način da birače sa istog geografskog područja posećuje isti BOMT.

Član 3

Registracija birača u institucijama

1. Birači u institucijama smatraju se pravno podobni birači sa ograničenom pokretljivošću u bilo kojoj instituciji, kao što su: birači na hospitalizaciji, stare osobe u domovima posebno određenim za stare osobe, birači smanjene mentalne sposobnosti u zdravstvenim ustanovama, zatvorenici u zatvorima i pritvorenici u pritvorskim centrima.

2. CIK, putem memoranduma o saradnji sa relevantnim institucijama, omogućava registraciju ovih birača.
3. OIK identifikuje institucije definisane prema stavu 1. ovog člana u okviru svoje opštine. OIK, u saradnji sa administracijom institucija, vrši registraciju svih građana sa pravom glasa u ovim institucijama najkasnije 8 dana pre dana izbora. Ova evidencija mora da sadrži sledeće podatke: ime i prezime, datum rođenja, lični broj, rod i broj telefona ako postoji.
4. OIK mora dostaviti CIK-u spisak ovih građana najkasnije jedan dan nakon isteka roka za registraciju. CIK priprema glasačke listiće i drugi materijal na osnovu podataka birača prema opštinama porekla.
5. U drugom krugu izbora za gradonačelnika, da bi glasao u jednoj od institucija definisanih u skladu sa stavom 1. ovog člana, pravno podobni birač mora biti registrovan u navedenim institucijama najkasnije do osmog dana (8) pre dana izbora.

Član 4

Registracija birača u posebnim okolnostima

1. Birači u posebnim okolnostima smatraju se pravno podobni birači koji žive u zajednicama, a koji zbog preseljenja iz mesta u blizini njihovog redovnog biračkog mesta ili iz bezbednosnih razloga ne mogu da glasaju na određenom biračkom mestu. Za ovu vrstu glasanja potrebno je odobrenje od strane OIK-a.
2. Birači u posebnim okolnostima mogu se registrovati putem aplikacije ili putem zahteva u OIK.
3. OIK unapred priprema spisak sa podacima birača i lokacijama na kojima se birači nalaze/žive u posebnim okolnostima najkasnije petnaest (15) dana pre dana izbora. Podaci moraju da sadrže: ime, prezime, datum rođenja, lični broj, adresu stanovanja i broj telefona.

Član 5

Označavanje registrovanih birača u konačnom biračkom spisku

OIK, najkasnije jedan (1) dan pre dana izbora, označava (overava pečatom) konačan birački spisak i jasno ukazuje da birač ne može glasati na biračkom mestu.

Član 6

Sastav i odgovornosti BOMT

1. BOMT se sastoji od predsedavajućeg i dva člana.
2. OIK će odlučiti o broju KGME-a potrebnih za vođenje procesa glasanja birača vezanih za svoj dom, birača u institucijama i birača u posebnim okolnostima.
3. OIK će unapred obavestiti akreditovane posmatrače o pravcima iz kojih će BOMT ići io planiranom rasporedu kako bi posmatrači mogli da ih prate u njihovim posetama biračima koji su vezani za svoj dom, biračima u institucijama i biračima u posebnim okolnostima.
4. Svaka ekipa za glasanje za osobe sa posebnim potrebama imaće knjigu o toku glasanja u koju će se evidentirati važni podaci u vezi sa glasanjem osoba sa posebnim potrebama i okolnostima - GOPPO.
5. Proces glasanja birača koji su vezani za svoj dom, u institucijama i osoba u posebnim okolnostima odvija se od 09:00 do 19:00 časova.
6. Svi članovi BOMT-a će glasati na svom redovnom BM-u do 09:00 časova na dan izbora.

Član 7

Raspodela glasačkih listića za birače koji su vezani za svoj dom, birače u institucijama i birače sa posebnim okolnostima

1. Na izborima za Skupštinu Republike Kosovo, OIK će podeliti glasačke listiće za birače vezanih za svoj dom, u institucijama i onima u posebnim okolnostima, iz rezervnih paketa glasačkih listića za svoje opštine.
2. CIK će na lokalnim izborima podeliti glasačke listiće iz paketa štampanih glasačkih listića za tri kategorije birača sa posebnim potrebama.
  - 2.1. Glasački listići se dele za pravno podobne birače, kao što je definisano u članu 3. stav 1. ovog Pravilnika;
  - 2.2. u slučaju da u biračkom spisku osoba vezanih za svoj dom, u institucijama i onima u posebnim okolnostima, OIK ih identifikuje kao birače drugih opština, dok su stanovnici opštine u kojoj je podnet zahtev, CIK za lokalne izbore dostavlja OIK-u glasačke listiće opštine u kojoj se birač nalazi na konačnom biračkom spisku - KBS.

Član 8

Proces glasanja

1. OIK vrši neophodne pripreme za glasanje, kao i informiše administraciju relevantnih institucija o planu i rasporedu rada ekipe za glasanje u institucijama.
2. BOMT sprovodi iste procedure za glasanje kao što je definisano članom 15. Pravilnika CIK-a br. 13/2022.
3. Pre polaska, na uvid OIK-a i svih prisutnih akreditovanih posmatrača, BOMT:
  - 3.1. zatvara glasačku kutiju i zabeležava broj sigurnosne trake za zatvaranje na odgovarajućem obrascu o usklađivanju - OUGOPPO, priložen kao prilog II;
  - 3.2. uzima od OIK-a paket od 50 glasačkih listića za svaku vrstu izbora i upisuje u odgovarajući OUGOPPO ukupan broj primljenih glasačkih listića;
  - 3.3. uzima od OIK-a spisak birača vezanih za svoj dom, birača u institucijama i u posebnim okolnostima, koji će uključivati podatke prema članu 2, stav 8., podstav 8.1, članu 3, stav 3, i članu 4 stav 3. ovog Pravilnika.
4. BOMT pre procesa glasanja, kod svakog birača, će vršiti sledeće radnje:
  - 4.1. pokazati identifikacione bedževe izdate i overene pečatom od strane OIK-a tokom celog procesa;
  - 4.2. zahtevati od birača da se identifikuje korišćenjem prihvatljivog identifikacionog dokumenta;
  - 4.3. nakon što se birač potpiše u birački spisak, BOMT upisuje podatke birača u kovertama glasačkih listića, zatim će mu biti uručeni glasački listić(i) i biće upućeni u proceduru glasanja, garantujući tajnost glasanja;
  - 4.4. omogućavati biraču da mu pri glasanju pomaže bilo koja prisutna osoba, ali ne i član BOMT-a niti akreditovani posmatrač;
  - 4.5. dati biraču drugi glasački listić ako je ošteti prvi glasački listić, zadržati oštećeni glasački listić i označiti ga kao "oštećen";

- 4.6. starati se da nakon popunjavanja glasačkog(ih) listića(i) birač stavlja glasački(e) listić(e) u tajnu(e) kovertu(e), zatvara tajnu(e) kovertu(e) i stavlja je u kovertu za glasačke listiće KUGL. Nakon zatvaranja KUGL-a, birač će ga staviti u glasačku kutiju pod nadzorom posmatrača.
5. Ako BOMT identifikuje da se birač ne nalazi na adresi prebivališta ili birač odbije da glasa, to upisuje u knjigu o toku glasanja, potpisanu od strane svih članova BOMT-a.
6. Prebrojavanje glasačkih listića za tri kategorije birača sa posebnim potrebama i okolnostima vršiće se na isti način kao i prebrojavanje glasačkih listića, kako je definisano članom 5 Pravilnika br. 14/2023 CPR.
7. Na kraju procesa, BOMT mora zatvoriti otvor na glasačkoj kutiji i poslati sav materijal u OIK, gde će pod nadzorom OIK-a i prisutnih posmatrača prebrojati neiskorišćene i oštećene glasačke listiće.

Član 9

Pravo na žalbu

1. Svaki birač upisan u OIK kao birač sa posebnim potrebama, kao rezultat promene određenih okolnosti, može zatražiti od OIK-a da se vrati kao redovan birač na biračko mesto, ali najkasnije pet (5) dana pre dana izbora.
2. OIK mora pismeno obavestiti svakog birača sa pravom glasa ili grupu birača čiji je zahtev za GOPPO odbijen, najkasnije dva (2) dana nakon podnošenja zahteva, informišući ih o njihovom pravu da zahtevaju pravnu ispravku pri prvostepenom sudu u skladu sa ZOI.
3. Ako prvostepeni sud, u roku od tri (3) dana od prijema žalbe, odluči da birač ima pravo da učestvuje u GOPPO programu, naloži CIK-u da uključi birača u GOPPO spisak.

Član 10

Prelazne i završne odredbe

1. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika, prestaje da vazi Izborna pravilo br. 04/2013 o glasanju osoba sa posebnim potrebama i okolnostima.
2. Sastavni deo ovog Pravilnika su:
  - Prilog I - Obrazac za registraciju birača sa posebnim potrebama;
  - prilog II - Obrazac o usklađivanju – OUGOPPO.

Član 11
Stupanje na snagu

Ovaj Pravilnik stupa na snagu nakon usvajanja od strane CIK-a.

Predsedavajući
Centralna izborna komisija

Kreshnik Radoniqi